

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

Yaklaşan Durgunluk ve İslam'ın Işığı

Bu yıl artan fiyatlar, yükselen hayat pahalılığı, azalan tasarruflar ve artan gelir eşitsizliği yüzünden küresel ekonominin durgunluğa doğru ilerlediğine ve milyonlarca insanın ekonomik durumunun kötüleşeceğine inanılıyor. Resesyonun tam zamanını tahmin etmek oldukça zor, ancak ufukta bir gerileme olduğunu gösteren birkaç faktör var.

Ana göstergelerden biri, son aylarda zayıflık belirtileri gösteren işgücü piyasasının mevcut durumudur. Google ve Amazon gibi teknoloji devleri bile ekonomik gerekçeyi ileri sürerek 30.000 kişiyi işten çıkardı. Ek olarak, konut piyasasındaki yavaşlama ve tüketici tasarruflarındaki düşüş, yaklaşmakta olan ekonomik çöküşün erken göstergeleridir. Kredi kartı borcu geçen yıla göre yüzde 15 arttı. Bu, yirmi yıldan uzun bir süredir en büyük artıştır. Bu, tasarruf kaybını ve artan yaşam maliyetini karşılamak için insanların daha fazla krediye yöneldiklerini gösteriyor. Durgunluğun yaklaştığını gösteren diğer faktör de borsanın mevcut durumudur. S&P 500 son aylarda önemli bir toparlanma yaşıyor ve birçok analist piyasanın önümüzdeki aylarda düşmeye devam edebileceğini öngörüyor. Ayrıca tahvil piyasası da zayıflık belirtileri gösteriyor ve uzun vadeli tahvil getirileri tarihin en düşük seviyelerine doğru geriliyor.

Pek çok uzman, yaklaşmakta olan resesyonun öncekilerden farklı olacağını öngörüyor. Dünyanın en büyük varlık yöneticisi BlackRock, yaklaşmakta olan bir durgunluk konusunda uyarıda bulundu. 2023 Küresel Görünüm başlıklı bir raporda, politika yapımcıların daha önceki resesyonlarda olduğu gibi artık piyasaları destekleyemeyecekleri ve bunun her zamankinden daha fazla piyasada türbülansa yol açacağı belirtildi. BlackRock bile kısa süre önce "benzeri görülmemiş bir pazar ortamı"ni gerekçe göstererek işçilerinin yüzde 3'ünü işten çıkardı. Ayrıca, Morgan Stanley, Bank of America ve Deutsche Bank, ekonomik gerileme ve FED kaynaklı likidite riskleri nedeniyle bu yıl ABD hisse senetlerinin yüzde 20'den fazla değer kaybedeceği konusunda uyarıda bulundu. Dünya Bankası bile, "küresel büyüme o kadar yavaşladı ki, küresel ekonomik tehlikeli bir şekilde resesyona girmek üzere" olduğunu söyledi.

Kapitalist sistemde hükümet, gerektiğinde para basabilir. Para arzı çok hızlı artarsa enflasyona yol açabilir. Örneğin ABD, COVID -19 pandemisinden sonra ekonomiyi desteklemek için piyasaya trilyonlarca dolar likidite pompaladı ve 2008'deki Mortgage krizinden sonra da aynı şey yapıldı. Daha sonra ekonomik büyümeyi ateşlemek için faiz oranları neredeyse sıfıra indirildi. Şimdi enflasyonun artmasıyla birlikte FED, enflasyonu yönetmek ve para arzını kontrol etmek için faiz oranlarını yükseltti. 2020'deki COVID-19 sonrasında kırılmalı bir 'tuvalet kağıdı' ekonomik sistemini desteklemek için yaklaşık 16 trilyon dolar basıldı.

Bu patlamaların ve düşüşlerin döngüsel doğası, kapitalist sistemin yapısında var. Önemli ölçüde bu döngülerin genliği ve sıklığı değişebilir, ancak son birkaç on yılda bu olayların sıklığı arttı. İtibari para ve faiz oranları, bu küresel döngüsel ekonomik istikrarsızlığın doğasında önemli bir rol oynamaktadır. Dahası, finansal sektörün oynaklığı ve borçla sürekli GSYH'yi artırma baskısı, insanlar arasında gelir ve servetin dağılımını dikkate almaz. Enflasyon 40 yılın zirvesinde. Yaşam ve gıda maliyetleri artıyor, tasarruflar ve ücretler enflasyonla aynı seviyede değil. Bu nedenle sıradan insanlar iki yakasını bir araya getirememekte, servet birikimindeki eşitsizlik artmaya devam etmektedir. Veriler, bu sorunların kapitalizmin özünde olduğunu, izlenen "kötü politika" gereği olmadığını gösteriyor.

Bu nedenle Müslümanlar olarak bizler, İslami ekonomik sisteme sahibiz, dünyaya insanlığın sorunları için tek çözüm olarak sunabiliriz. İslam'ın ekonomik soruna bakışı ve çözümleri, benzersiz bir paradigma üzerine kuruludur ve kapitalizm ile eşdeğer değildir. Örneğin İslam'da para sistemi bimetalik altın ve gümüş standardına dayanmaktadır. Örneğin İslam, zekat, diyet,

hırsızlık, sarf vb. hususlarda altı ve gümüşü baz almıştır. Rasûlullah *SallAllahu Aleyhi ve Sellem* şöyle buyurmuştur:

وَأَنَّ فِي النَّفْسِ الْمُؤْمِنَةِ مِائَةَ مِثْقَالٍ مِنَ الْإِبِلِ ، وَعَلَى أَهْلِ الْوَرَقِ أَلْفُ دِينَارٍ
“Mümin bir nefiste (canda) yüz deve vardır ve gümüş için de bin dinardır.”

Bimetalik altın ve gümüş standardı içsel bir değere sahiptir ve bu nedenle kredi yaratmayı ve para basılmasını ortadan kaldırır, önemli enflasyonist döngüleri yok eder. Piyasadaki para arzı kontrol altındadır ve Beytü'l-Mâl'in rezervlerinde tutulan altın ve gümüş miktarına doğrudan bağlıdır. Oluşabilecek herhangi bir enflasyon, bugün gördüğümüz gibi para politikalarından değil, arz ve talep mekanizmalarından kaynaklanacaktır. Ayrıca, para biriminin değeri altın ve gümüşe bağlı olduğundan, farklı para birimleri arasında sabit bir döviz kuru olacak ve para biriminin değerinde ani dalgalanmalar olmayacaktır. Aslında, bimetalik standart, ekonomik istikrar, gerçek bir değer, döngüsel patlamalar ve düşüşler olmadan sürdürülebilir bir büyüme sağlar.

İslam'ın ekonomik modeli, üretimden ziyade zenginliğin dağılımına odaklanır. Bugün gördüğümüz gibi reel ekonomi ve finansal piyasalar üzerinde durulması yasaklanır. Finans (sermaye artırma) ekonomide elbette bir rol oynar, ancak kâr ve zarara göre iş ortaklıkları gerçekleşecektir. Faiz yasağı, borç ve feci finansal araçlar üzerine kurulu olan mevcut finans sektörlerini ortadan kaldırır. Dahası faiz yasağı zenginliğin yoğunlaşmasını ortadan kaldırmaya yardımcı olur. Stokçuluk ve tekelleşme yasağının yanı sıra zekât, sermayenin yeniden dağıtılmasında bir etkidir ve böylece ekonomik büyümeyi teşvik eder. İslam, zenginliğin sadece zenginler arasında dolaşmasını yasaklar. Allah *Subhânehu ve Teâlâ* şöyle buyurdu:

وَمَا أَفَاءَ اللَّهُ عَلَى رَسُولِهِ مِنْهُمْ فَمَا أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُسَلِّطُ رَسُولَهُ عَلَى مَنْ يَشَاءُ ۖ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ
“Onların mallarından Allah'ın, savaşmaksızın peygamberine kazandırdığı mallar için siz, at ya da deve koşturmuş değilsiniz. Fakat Allah, peygamberlerini, dilediği kimselerin üzerine salıp onlara üstün kılar. Allah'ın her şey hakkıyla gücü yeter.” [Haşr 6]

Yukarıdakiler, İslam'ın ekonomik sistemine kısaca bir bakıştır. Şu anda pratikte uygulanmamaktadır. İslam'ın sistemi, yani Hilafet kurulmadıkça İslam'ın ekonomik sistemi gerçek meyvelerini vermez. Bu ekonomik model, İslam'ın içtimai, yargı ve politik sistemleriyle eşgüdümlü olarak çalışır. Mevcut kapitalist sistemde İslam'ın bazı ekonomi politikalarının uygulanması irrasyoneldir ve Allah'ın ilahi sistemini değersizleştirir. Dinimiz her zaman için geçerlidir ve emredilen ilahi hükümler, küresel sorunlarımıza çözümler içerir.

Hizb-ut Tahrir, çabalarını İslami hayatı yeniden başlatmaya adanmıştır. Mevcut küresel düzeni ve ekonomik sistemini anlamak, güçlü yönlerinden birisidir. Ayrıca mevcut ekonomik sistemden, anayasası ve yönetim yapısı ile İslami sisteme nasıl geçileceğine dair planlarımız da var. Bu konulardaki detaylı literatürümüz dünya için yeni bir vizyon sunmaktadır. Ümmetimiz ve dünya için yeni bir vizyon, Allah'ın yönetimi altında yaşamaktır. Allah'ın yönetimi, dünyada barış ve refaha, ahirette ise kurtuluşa yol açar. Bu vizyon, dünyayı kapitalizmin karanlıklarından İslam'ın aydınlığına çıkarmayı amaçlar. Bu nedenle ümmetten yalnızca Allah'a iman etmesini ve sadece O'ndan korkmasını ve yeni bir gelecek hayali kurmasını istiyoruz.

“Eğer, o memleketlerin halkları iman etseler ve Allah'a karşı gelmekten sakınsalardı, elbette onların üstüne gökten ve yerden nice bereketler(in kapılarını) açardık.” [Araf 96]

حزب التحرير

Hizb-ut Tahrir

Amerika

H. 12 Recep 1444

M. 03 Şubat 2023